

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 29/4 92 om medarbejderaktieordninger.

(Redegørelse nr. R 14).

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

I medfør af ligningslovens § 7 A, stk. 9, afgives hermed en redegørelse til Folketinget om de i 1990 godkendte medarbejderaktieordninger efter ligningslovens § 7 A, stk. 2.

Ved lov nr. 360 af 10. juni 1987 om ændring af selskabsskatteloven, ligningsloven og lov om særlig indkomstskat m.v. er der sket ændringer i reglerne om udstedelse af medarbejderaktier m.v. efter ligningslovens § 7 A.

1. Efter bestemmelsen i ligningslovens § 7 A, stk. 1, kan et selskab på visse betingelser opnå godkendelse af medarbejderaktieordninger, hvorefter de ansatte kan få ret til tegning af aktier til favørkurs, uden at de ved erhvervelsen bliver beskattet af værdien af tegningsretten.

2. Efter bestemmelsen i ligningslovens § 7 A, stk. 2, kan et selskab opnå godkendelse af en medarbejderaktieordning, hvorefter selskabet skattefrit kan udlatte udbytteandele eller lignende til de ansatte i form af aktier for en værdi af indtil 6.000 kr. pr. år pr. medarbejder.

Det er told- og skatteregionerne, der godkender medarbejderaktieordninger efter ligningslovens § 7 A.

Betingelserne for ordningens godkendelse er nu fastsat i bekendtgørelse nr. 769 af 19. november 1990 og cirkulære nr. 87 af 21. juli 1988 om medarbejderaktieordninger m.v. Disse betingelser er nærmere beskrevet i redegørelsen til Folketinget om de i 1988 godkendte medarbejderaktieordninger, hvortil der henvises.

Der er godkendt 20 medarbejderaktieordninger efter ligningslovens § 7 A, stk. 2, efter ansøgninger indsendt i 1990. Til sammenligning kan det oplyses, at antallet af godkendte ordninger efter ansøgninger indsendt i 1987 og 1988 udgjorde henholdsvis 6 og 10. I 1989 var antallet 20.

Om de enkelte ordninger vedrørende ansøgninger indsendt i 1990 kan oplyses følgende:

Ordning 1

Som led i videreførelsen af en i 1987 etableret udbyttedelingsordning – se ordning 4 i 1987-redegørelsen samt ordning 3 i 1989-redegørelsen, der omfatter både 1988 og 1989 – har

et datterselskab, der 100 pct. ejes af et svensk moderselskab, også i 1990 opkøbt aktier i moderselskabet på børsen i Stockholm. Disse aktier er herefter udloddet til de enkelte medarbejdere.

Ordningen omfatter 91 af selskabets 94 medarbejdere.

Ordning 2

Et selskab udlodder i 1990 udbytteandele i form af egne aktier, nominelt 9.000 kr. i alt, til dem af selskabets medarbejdere – bortset fra hovedaktionæren – som har været ansat i selskabet i mindst 3 år.

Ordningen, der omfatter 4 af selskabets 9 medarbejdere, er en videreførelse af en i 1989 etableret medarbejderaktieordning, jf. ordning 5 i 1989-redegørelsen.

Ordning 3

Et selskab har i 1989 udloddet udbytteandele, nominelt 2.880.000 kr., i form af A-aktier til sine medarbejdere.

Ordningen omfatter 764 medarbejdere.

En lignende ordning har været etableret i 1988 og 1989, se ordning 7 i 1989-redegørelsen og ordning 6 i 1988-redegørelsen.

Ordning 4

Et moderselskab udlodder også i 1990 udbytteandele i form af aktier, maksimalt nominelt 550.000 kr., til medarbejderne i moder- og datterselskabet, se ordning 9 i 1989-redegørelsen.

Ca. 1.000 medarbejdere vil være omfattet af ordningen.

Ordning 5

I tilslutning til en medarbejderaktieordning efter ligningslovens § 7 A, stk. 1 (tegning til favørkurs), udlodder et moderselskab i 1990 udbytteandele i form af aktier til de ansatte i moderselskabet og i dettes 100 pct. ejede datterselskaber.

Det er ikke oplyst, hvor mange medarbejdere der omfattes af ordningen.

En lignende ordning har været etableret i 1989, se ordning 14 i 1989-redegørelsen.

Ordning 6

[Skatteministeren]

Af et selskabs beholdning af egne aktier udloddes også i 1990 udbytteandele i form af aktier til samtlige medarbejdere i selskabet, se ordning 17 i 1989-redegørelsen.

Ordning 7 og 8

Et udenlandsk moderselskab vil igen i både 1990 og 1991 udlodde egne børsnoterede aktier til medarbejderne i dets danske datterselskab, se ordning 3 og 20 i henholdsvis 1988- og 1989-redegørelsen.

Ordningen er baseret på datterselskabets indtjeningsevne i regnskabsårene 1990 og 1991.

Det er ikke oplyst, hvor mange medarbejdere der er omfattet af ordningen.

Ordning 9 og 10

Et moderselskab vil i både 1990 og 1991 udlodde udbytteandele i form af egne aktier til medarbejdere i både moderselskabet og dets 6 datterselskaber, se ordning 5 og ordning 8 i henholdsvis 1989- og 1990-redegørelsen.

For hvert af selskaberne er der udarbejdet en overskudsdelingsplan, der fastlægger det beløb, som det enkelte selskab anvender til overskudsdeling.

Det er ikke oplyst, hvor mange medarbejdere der er omfattet af ordningen.

Ordning 11

Af et moderselskabs beholdning af egne aktier udloddes igen i 1990 aktier til medarbejderne i dets 5 datter- og datterdatterselskaber, se ordning 2 i 1988-redegørelsen.

For hvert af selskaberne er der udarbejdet en overskudsdelingsplan, der fastlægger det beløb, som det enkelte selskab anvender til overskudsdeling.

Ordningen omfatter ca. 212 medarbejdere.

Ordning 12 og 13

Et selskab udlodder i både 1989 og 1990 udbytteandele i form af egne aktier til sine medarbejdere.

Det er ikke oplyst, hvor mange medarbejdere der er omfattet af ordningen.

Ordning 14

Et moderselskab udlodder i 1990 udbytteandele i form af aktier til medarbejderne i moderselskabet og dets datterselskaber.

Aktierne påregnes fremskaffet ved køb på børsen.

1.192 medarbejdere er omfattet af ordningen.

Ordning 15

Et anpartsselskab har i 1989 udloddet anparter til sine medarbejdere.

Ordningen omfatter én medarbejder.

Ordning 16

Et anpartsselskab udlodder i 1990 udbytteandele i form af anparter til sine medarbejdere.

Ordningen omfatter 4 medarbejdere.

Ordning 17

I forbindelse med en medarbejderaktieordning efter ligningslovens § 7 A, stk. 1 (tegning til favørkurs), udlodder et moderselskab udbytteandele i form af børsnoterede aktier til medarbejderne i dets 7 datterselskaber.

Ordningen omfatter ca. 1.400 medarbejdere.

Ordning 18

Et selskab udlodder i 1990 udbytteandele, nominelt 144.000 kr., i form af egne aktier til sine medarbejdere.

Ordningen omfatter 22 medarbejdere.

Ordning 19

Et moderselskab udlodder i 1990 udbytteandele i form af aktier, nominelt 20.400 kr., til medarbejderne i moderselskabet og dets 100 pct. ejede datterselskab.

27 medarbejdere (ud af 38) er omfattet af ordningen.

Ordning 20

Et selskab udlodder i 1991 udbytteandele i form af aktier, nominelt 20.000 kr., til sine medarbejdere.

Ordningen omfatter samtlige selskabets 10 ansatte.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 774

1) Til udenrigsministeren af:

[Pia Kjærsgaard]

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil udenrigsministeren redegøre for, hvordan udenrigsministerens planer om at sende dansk politi til Sydafrika forløber?«

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Fru Pia Kjærsgaard spørger, hvordan det egentlig går med mine planer om at sende dansk politi til Sydafrika. Det er jo en sag, fru Pia Kjærsgaard har udtalt sig om vidt og bredt, så jeg er da glad for, at hun omsider spørger mig, hvad den så drejer sig om.

Se, da jeg for nylig var på besøg i Sydafrika, blev jeg orienteret om det store problem, som volden i de sorte såkaldte townships udgør. Der myrdes i hundredvis af mennesker, i sidste måned over 400, tilsyneladende uden at politiet kan eller vil gribe ind, og der er udbredt mistanke om, at kredse med baggrund i de sydafrikanske sikkerhedsstyrker står bag den vold, der finder sted imellem de sorte befolkningsgrupper indbyrdes, men som jo rummer en alvorlig trussel mod den videre proces i retning af et demokratisk og ikke-racedelt Sydafrika.

Nelson Mandela har talt om behov for en international indsats for at standse volden, som den sydafrikanske regering efter hans opfattelse ikke gør nok for at standse, og lignende tanker mødte jeg hos en række kirkeledere og repræsentanter for forskellige menneskerettighedsorganisationer.

På den baggrund rejste jeg så tanken, om EF kunne tage initiativ til at få sendt f.eks. en international observatørmission til Sydafrika, som kan overvåge situationen og bedømme myndighedernes indsats, og jeg nævnte, at en sådan mission jo også burde have mennesker med, der har politimæssig erfaring, så de så at sige kan kigge deres kolleger over skulderen.

Når jeg specielt nævnte EF, så var det, fordi EF's trojka af udenrigsministre om nogle uger formentlig skal til Sydafrika, så dér bliver der en naturlig anledning til at tage sagen op. Jeg nævnte også, at hvorvidt den idé så skal gennemføres i FN-regi, er en mulighed, der må stå åben. Det siger sig selv, at gennemførelsen af et sådant initiativ forudsætter, at alle parter vil være med.

Se, det var ideen, og den skal jeg i den kommende weekend drøfte med mine kolleger på EF's udenrigsministermøde. Hvordan der af denne idé er kommet en drabelig historie om,

at der skal sendes danske politibetjente på patrulje i Sydafrika, det kan fru Pia Kjærsgaard måske fortælle mig, for jeg har med morskab og interesse hørt fru Pia Kjærsgaard og en politiforeningsformand sige noget i Radioavisen påskedag om denne vældig dårlige idé med at sende danske politibetjente på patrulje. Jeg har ikke talt hverken med fru Pia Kjærsgaard eller med politiforeningsformanden eller med den radiojournalist, som vist lokkede nogle på gratis for at få en historie. Men fru Pia Kjærsgaard fik altså ud af nogle små fjer en drabelig historie med syv høns, og sådan kan det gå, når man har så travlt med at kommentere tingene, at man glemmer at sætte sig ind i dem.

Pia Kjærsgaard (FP):

Tak for svaret! Jeg kan sige, at jeg morede mig også utroligt 2. påskedag, da jeg i kl. 12-Radioavisen hørte udenrigsministeren udtale sig om, at det måske var en god idé at sende det danske politi til Sydafrika. Det syntes jeg også var vældig morsomt, og jeg var da godt tilfreds, da jeg senere på dagen kunne høre, at justitsministeren mere eller mindre afviste den.

Jeg vil gerne opfatte udenrigsministerens besvarelse som en tilkendegivelse af, at det ikke er nogen særlig god idé at sende politifolk til Sydafrika. Nu har jeg selv haft den fornøjelse ligesom udenrigsministeren at besøge Sydafrika, så jeg kender godt forholdene. Jeg ved også godt, hvordan det sydafrikanske politi arbejder, og hvis jeg skal være helt ærlig, tror jeg faktisk, det godt kan klare sine ting selv, også den stigende vold i Sydafrika. Det tror jeg helt vi skal overlade til det sydafrikanske politi.

Jeg mener i øvrigt også, at det danske politi har mere end rigeligt at gøre herhjemme med at opklare voldsforbrydelser, røverier og alle de ting, som den danske befolkning nok ikke finder at der er politi nok herhjemme til at klare. Så også ud fra den betragtning synes jeg, det var en ualmindelig dårlig idé, ministeren lancerede. Men jeg kan altså også forstå, at ministeren i dag faktisk ikke synes, at det var så god en idé.

Erik B. Smith (S):

Uden at jeg skal blande mig i den meget urbane tone, der er mellem ministeren og fru Pia Kjærsgaard, vil jeg for det første gerne sige til

[Erik B. Smith]

udenrigsministeren, at jeg deler hans bekymringer over de myrderier, der finder sted i Sydafrika, og jeg deler også den vurdering, at det sker mere eller mindre med sikkerhedspolitiets aktive eller passive deltagelse.

Jeg må imidlertid spørge ministeren: Hvad skulle EF-observatører egentlig foretage sig? De ville i givet fald kunne bekræfte det, vi ved i forvejen, og hvad så? Jeg vil derfor spørge ministeren: Har udenrigsministeren overvejet, på hvilken måde man fra det internationale samfund – her tænker jeg først og fremmest på FN – eventuelt kan gå ind og beskytte befolkningsgrupperne mod myrderierne?

Tom Behnke (FP):

Uden at tage særligt hensyn til det ufor skammede svar, der kom til fru Pia Kjærsgaard, vil jeg gerne spørge ministeren: Hvis den syge idé om at sende dansk politi til Sydafrika på et tidspunkt skulle blive realiseret, vil der da blive kompenseret for antallet af politifolk i Danmark, således at danske borgere ikke skal lide afsavn?

Risgaard Knudsen (S):

Jeg finder, at Folketinget må have et rimeligt krav på at få oplyst, hvorvidt justitsministeren har været enig med udenrigsministeren i det, som udenrigsministeren hidtil over for offentligheden har udtalt om dette spørgsmål.

Jeg ønsker ikke at blande mig i interne diskussioner regeringsmedlemmer imellem, og havde justitsministeren været til stede, vil jeg også tro, at justitsministeren med henvisning til forretningsordenens § 20, stk. 7, ville have anmodet om at få lejlighed til at give et par supplerende bemærkninger. Justitsministeren har jo været i medierne om denne sag umiddelbart efter, at udenrigsministeren har ytret sig. Jeg så, at fiskeriministeren til gengæld var til stede; det kan jo være, fiskeriministeren tager ordet på den fraværende justitsministers vegne.

Men som sagt synes jeg, Folketinget må have et rimeligt krav på at få oplyst, hvorvidt justitsministeren har været enig med udenrigsministeren i det, som udenrigsministeren hidtil over for offentligheden har udtalt om dette spørgsmål.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Nu må jeg til gengæld spørge, om man overhovedet ikke hører efter, hvad det er, jeg står og siger.

Der er på intet tidspunkt fremsat noget forslag om at sende danske politibetjente af sted for at lave politimæssigt arbejde i Sydafrika. Jeg ved ikke, hvem fru Pia Kjærsgaard tror at have hørt i Radioavisen. Hun har i hvert fald ikke hørt mig komme med det forslag. Jeg sidder her med en stak udklip af artikler, der er skrevet af den store gruppe af journalister, der var med i Sydafrika. De har loyalt og korrekt refereret, hvad det egentlig var, ideen gik ud på, som jeg just har beskrevet den. Ét eneste sted har jeg set denne tanke om dansk politi til Sydafrika. Det var i en overskrift i B.T. påskelørdag.

Jeg har længe haft en mistanke om, at fru Pia Kjærsgaards indhentning af informationer standsede ved overskrifter i formiddagsbladene. Jeg har altså fået konstateret nu, at dybere går fru Pia Kjærsgaard ikke i sagerne; det har hun selv leveret et bevis på.

Så må jeg sige til hr. Erik B. Smith, der udmærkede sig ved som den eneste af spørgerne at prøve at gå ind i en seriøs diskussion om sagens substans, at den bekymring, der er omkring den stigende vold i Sydafrika, nu også har nået den sydafrikanske regering. Og når hr. Erik B. Smith spørger, hvad man egentlig kan gøre ved at komme med en observatørindsats udefra, så er det mit indtryk fra de samtaler, jeg har ført med mange forskellige kredse i Sydafrika, at det vil kunne virke som en tillidskabende foranstaltning omkring den forøgede indsats, som man må gå ud fra at myndighederne snart sætter i værk for at få standset volden.

Til den tanke, hr. Erik B. Smith er inde på, om, at man måske ligefrem skulle sende tropper eller politi af sted og lave beskyttelse i de såkaldte townships, må jeg blankt sige, at det tror jeg ikke på. Jeg tror, det vil være for stor en opgave, en opgave, der er umulig at løse. Den skal løses af myndighederne, som styres af den regering, der sidder med ansvaret for lov og orden. Det er altså ikke sket hidtil, men forhåbentlig kan en international indsats hjælpe alle parter til i fællesskab at få standset volden.

Pia Kjærsgaard (FP):

[Pia Kjærsgaard]

Nu kender vi jo alle sammen udenrigsministerens facon, og jeg skal nok lade være med at bevæge mig ned på det samme lave niveau, som udenrigsministeren gør, men jeg må ligesom konkludere, at der har været meget varmt i Sydafrika, da udenrigsministeren besøgte landet. Og det kan jo nogle gange give sig udslag i de besynderligste udtalelser, når ministre kommer hjem fra et sted, hvor der har været varmt. Der kan måske være tale om et lettere anfald af solstik; det ved jeg ikke om ministeren har været ude for.

Men så vil jeg i forlængelse af hr. Risgaard Knudsens spørgsmål – for det var også et af mine yderligere spørgsmål – gerne have lov at spørge udenrigsministeren: Har det her været drøftet i regeringen? Er det noget, man vil gå videre med, eller er det bare en idé, som udenrigsministeren har fået sådan lige vupti og så har udtalt til Radioavisen direkte? For det er dér, jeg har mine oplysninger fra, må jeg så sige til udenrigsministeren. Jeg har selvfølgelig også læst den omtalte artikel i B.T., men jeg har faktisk mine oplysninger fra en direkte udtalelse af udenrigsministeren i Middagsradioavisen, og jeg mener at kunne huske, det var 2. påskedag.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg er opmærksom på, at udenrigsministeren undlod at besvare mit spørgsmål. Det skal jeg måske tage som et udtryk for, at jeg med mit spørgsmål har sat fingeren på et for regeringen meget ømt punkt. Jeg skal imidlertid gentage mit spørgsmål; derved får udenrigsministeren jo så lejlighed til at besvare det. Mit spørgsmål gik på, om justitsministeren nu også har været enig med udenrigsministeren i det, som udenrigsministeren hidtil over for offentligheden har udtalt om dette spørgsmål.

Jeg synes, Folketinget må have et rimeligt krav på at blive orienteret herom, og jeg er tilbøjelig til at tro, at havde justitsministeren været til stede, ville justitsministeren nok også med baggrund i det, ministeren selv har sagt for nogle dage siden, med henvisning til forretningsordenens § 20, stk. 7, have anmodet om at få lejlighed til at give nogle supplerende bemærkninger til udenrigsministerens besvarelse.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg må give fru Pia Kjærsgaard det gode og velmente råd, at når hun i fremtiden føler trang til at kommentere, hvad hun tror jeg har sagt, så skal hun enten høre efter, hvad jeg siger, eller søge oplysning hos mig om, hvad der er foreslået. Hun skal ikke lade sig lokke på gratis af en overskrift i et formiddagsblad – hun kunne i det mindste læse dybere end til overskriften – eller lade sig lokke på gratis af en eller anden journalist, der kommer og prøver at lægge andre noget i munden. Så undgår fru Pia Kjærsgaard at optræde som i H.C. Andersens eventyr, som vi har oplevet det i denne situation.

Jeg kan bekræfte over for hr. Risgaard Knudsen, at jeg ikke besvarede hans spørgsmål. Jeg kan derimod ikke bekræfte, at det skyldes, at jeg synes, det var et spidsfindigt og væsentligt spørgsmål; tværtimod. Det, jeg hørte justitsministeren kommentere i radioen, var et teoretisk spørgsmål, der havde at gøre med en hjemlig politimæssig diskussion, som ikke havde nogen som helst sammenhæng med, hvad jeg var kommet med af forslag i Sydafrika.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg kan forstå, at jeg har fornærmet udenrigsministeren ved at bede ham om at besvare et spørgsmål i Folketingets mundtlige spørgetid. Men det er jo bl.a. det, man har ministre til – også selv om de er udenrigsministre.

Men så må jeg endnu en gang sige til ministeren, at jeg forholder mig ikke til en overskrift i B.T. Først og fremmest forholdt jeg mig til en udtalelse fra udenrigsministeren selv direkte i Middagsradioavisen. Men jeg kan da også forholde mig til justitsministerens udtalelser, og så kan jeg citere, for jeg har en direkte udskrift: »Ja, jeg siger, at det er jo sådan, at et stort flertal af Folketingets partier har indgået en 3-årig aftale om politiets forhold og herunder også om politiets styrkeforhold. Og derfor vil der naturligvis ikke kunne blive tale om at sende danske politifolk til udlandet, uden at der er politisk enighed om det.«

Men justitsministeren skal måske også høre ind under den kategori, som ministeren siger at f.eks. journalister og andre gør?

Tom Behnke (FP):

Vil udenrigsministeren efter de svar og

[Tom Behnke]

spørgsmål, der har været her, entydigt bekræftede, at ministeren på intet tidspunkt vil arbejde for eller sørge for, at der bliver sendt dansk politi til Sydafrika?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hvis hr. Tom Behnke havde hørt efter, hvad der var blevet sagt, ville han have hørt, at jeg på intet tidspunkt har foreslået at sende en dansk politistyrke til Sydafrika. Det er en historie, der er opstået, fordi hr. Tom Behnkes politiske ordfører, tror jeg det er, har tilladt sig at kommentere en ikkeeksisterende historie og dermed har fået syv fede høns ud af en eller anden lille fjer.

Det, fru Pia Kjærsgaard læste op af justitsministerens udtalelse, er en helt naturlig beskrivelse af, hvordan forholdene er i forbindelse med et forlig med hensyn til politistyrke m.v. Men i og med, at der aldrig er fremsat noget forslag om at begynde at sende danske betjente ned at patruljere i Soweto eller andre steder, så er der jo heller ingen sammenhæng i den diskussion.

Jeg forstår af fru Pia Kjærsgaards fornærmende tone, at hun er blevet bibragt det indtryk, at jeg synes, hun har båret sig dumt ad med sin forhastede kommentar, og jeg skal ikke gøre forsøg på at ændre på den opfattelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 772

2) Til *socialministeren* af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre, at metadonbehandling følges op af supplerende socialpædagogiske og revalideringsmæssige foranstaltninger?«

Skriftlig begrundelse

Rapporten »Stofmisbrugerbehandling i Danmark – En evaluering af behandlingsindsatsen på dette område«, april 1992, af Niels Bach, viser f.eks., at kun 19 af de klienter, der er i metadonbehandling, får supplerende behandlingsforanstaltninger i form af skole og beskæftigelse, og at kun 54 af de klienter, der er i metadonbehandling i sociale behandlingsinstitutioner, får opfølgende samtaler. Efter

rapportens forfatters opfattelse kan der iagttages en udvikling, der går i retning af, at de længerevarende metadonordinationer bliver permanente. Det er i strid med det nu nedlagte alkohol- og narkotikaråds anbefalede retningslinjer.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Et embedsmandsudvalg under Socialministeriet fremlagde i april 1990 en rapport om emnet. Den lagde stor vægt på at få styrket samarbejdet mellem det lægelige og det sociale behandlersystem, og den indeholder forslag om, at der i samtlige kommuner og amtskommuner oprettes faste henvendelsessteder eller nøglepersoner. Hensigten var bl.a. at sikre et bindeled mellem de praktiserende læger og det sociale behandlersystem, og der blev peget på forskellige modeller for samarbejdet mellem det lægelige og det sociale system. Rapporten indeholdt også forslag til opstramning i forhold til, hvordan metadonbehandlingen anvendes.

Amtsrådsforeningen har i sin rapport fra marts 1992, »Misbrug, behandlerindsats og tilgrænsende foranstaltninger«, foretaget en grundig samlet udredning af den udvikling, der er i gang på hele misbrugsområdet. Heri konstateres bl.a., at i 1989 var knap 1.200 af de 1.943 længerevarende metadonordnede godkendt af samråd eller lignende instanser. Herved blev ca. 900 ordnede kombineret med sociale foranstaltninger.

Der lægges stor vægt på, at strukturen i indsatsen på misbrugsområdet tilpasses de konkrete forhold i de enkelte amter. Det sker for at sikre styringen, koordineringen og samarbejdet og derved optimal ressourceudnyttelse. Spørgsmålet om supplerende sociale foranstaltninger for misbrugere i metadonbehandling og den nødvendige opfølgning heraf har en tæt sammenhæng med den samlede misbrugs politik i amter og kommuner.

Først med metadonrapportens forslag og nu med Amtsrådsforeningens misbrugsrapport er der givet såvel centrale som lokale myndigheder en større viden om den aktuelle situation på området samt en række forslag til handlemåder. Amtsrådsforeningen har udsendt sin rapport til udtalelse i samtlige amter og kommuner og til centrale myndigheder. Når Amtsrådsforeningen formentlig i efteråret 1992 har

[Socialministeren]

samlet udtalelserne i en supplerende rapportering, vil Socialministeriet nærmere vurdere behovet for initiativer på misbrugsområdet.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg takker for svaret, som egentlig ikke var noget svar, men en konstatering af nogle forhold, som jo ikke har ret meget med virkeligheden at gøre.

Jeg ved godt, at ministeren ikke har haft tid til at læse den seneste rapport, der er kommet, men jeg kan ikke tro, at ministeren er helt uvidende om, at der sløses utrolig meget, når det gælder de mennesker, der kommer på metadon. Her tænker jeg på, at man spiser dem af med det, og så må de ellers klare sig.

Meningen med metadonbehandlingen er jo, at man skal få de pågældende ud af misbruget, bl.a. ved også at følge det op med sociale foranstaltninger, når de er på nedtrapning. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Er sandheden ikke den, at man har store besparelser i amterne, at man nedlægger døgninstitutioner, nedlægger pladser, og så tager man den billigste løsning, der er at give noget metadon uden at følge op med sociale foranstaltninger? Og at brugerne bliver fastholdt i det?

Qvist Jørgensen (S):

I forlængelse af fru Inger Stilling Pedersens supplerende spørgsmål vil jeg egentlig gerne spørge ministeren: Hvorfor skal vi blive ved med at vente og vente og vente? Nu skal vi vente, kan jeg forstå, på endnu en bearbejdning af en rapport. Vi har jo den ene rapport efter den anden, der klart viser, at det er en svært utilfredsstillende situation, vi er i, og at der stort set ikke bliver gjort noget ved det, andet end at man altså siger: Vi må vente, og nu må vi lige have undersøgt endnu en ting.

Jeg minder om, at vi vistnok i november 1991 havde en stor konference med nogle klare signaler. Der er ingen grund til at vente længe. Hvad var det, Tordenskjold sagde?

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Først til fru Inger Stilling Pedersen, men det hænger meget sammen med svaret til hr. Qvist Jørgensen.

Det bliver påpeget, at ved metadonbehandling skal der samtidig sættes nogle sociale foranstaltninger i gang, sådan at man på længere

sigt kan komme ud og fungere normalt i samfundet igen. Jeg vil medgive fru Inger Stilling Pedersen, at tingene skal hænge sammen, og derfor mener jeg også, det er vigtigt, at vi nu får det sidste arbejde med. Så kan vi til efteråret, lige så snart vi har det, gå ind og se, hvordan vi kan få sammenhæng i tingene.

Hr. Qvist Jørgensen siger, at vi har rapporter nok, og at vi godt kan gå i gang. Det er rigtigt, at vi havde en konference i efteråret, og derudaf ser vi jo også det nye arbejde, der er kommet. Lad os nu lige få det sidste med; det kan også hænge sammen med det lovforslag om behandling af narkomaner, som jo ligger i Folketinget, og som vil have en mulighed for at blive vedtaget nu.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg takker for forståelsen, men der er meget lidt at have den i. For der er jo ikke nogen som helst grund til at vente på det, man godt ved. Man kan udmærket godt i dag gå i gang med at undersøge, om anbefalingerne i virkeligheden bliver efterlevet, om man i amterne følger op eller man bare lader stå til. Det vil altså sige, at metadon i al den tid, der går – det ene år efter det andet – bliver brugt som et vedligeholdelsesmiddel, kan vi sige; man holder folk ved lige med det, mens metadon jo tværtimod skulle bruges for at få mennesker ud af misbruget.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Agter ministeren at lade stå til indtil efteråret, eller agter ministeren her og nu at begynde at se på, om der allerede nu er mulighed for at få en indsats i gang eller i hvert fald få kontrolret, om det virkelig forholder sig, som rapporten siger, nemlig at man næsten ikke følger op med sociale foranstaltninger?

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Samtidig med at vi har sendt rapporten ud til amterne – vi kan kalde det en form for høringsfase – og indtil vi får resultatet hjem, vil vi i Socialministeriet følge tingene op, sådan at vi, når vi til efteråret får svarene ind, også sidder med det materiale, vi skal bruge, og ikke skal til at begynde forfra igen. For ellers er det jo rigtigt, som man siger, at tingene udskydes et halvt år til.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 773

3) Til *sundhedsministeren* af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Hvordan vil ministeren sikre, at Alkohol- og Narkotikarådets anbefalede retningslinjer for metadonbehandling overholdes, således at behandlingen ikke blot fastholder klienterne i et legalt misbrug?«

Skriftlig begrundelse

Af rapporten »Stofmisbrugerbehandlingen i Danmark – En evaluering af behandlingsindsatsen på dette område«, april 1992, som er udarbejdet af Niels Bach, fremgår, at ca. 60 pct. af stofmisbrugerne behandles med metadon, uden at de retningslinjer vedrørende metadonbehandling, det nu nedlagte alkohol- og narkotikaråd anbefalede i 1988, er blevet fulgt.

Rapporten indeholder mange betænkelige konklusioner. Bl.a. at 60 pct. af de stofmisbrugere, der er i metadonbehandling, supplerer behandlingen med indtagelse af illegale stoffer. Tilsyneladende kontrolleres indtagelsen af illegale stoffer ikke særlig grundigt. I rapporten oplyses det endvidere, at 34 pct. af klienterne på undersøgelsestidspunktet havde været i metadonbehandling i 3 år eller derover, og med et meget stort forbehold oplyses det, at kun 6 pct. af de metadonbehandlede stofmisbrugere inden for de sidste 5 år i dag er ude af misbrug af illegale stoffer. Sundhedsstyrelsen har ifølge rapporten ikke optrappet tilsynet med metadonbehandlingen i de seneste 8 år, på trods af at antallet af metadonbehandlinger i denne periode er steget med 257 pct.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg har lyttet til de bemærkninger, der er faldet, og jeg har glædet mig over fru Inger Stilling Pedersens bemærkning om, at hun ikke forventede, at socialministeren havde læst den rapport, som danner grundlag for spørgsmålene. Det er jeg glad for, for jeg vil da indledningsvis gerne sige, at heller ikke jeg har læst den rapport, og den er faktisk, så vidt jeg har forstået, først kommet på gaden for ganske få dage siden.

Men jeg vil godt sige, at der har altid været og der er stadig væk uenighed om værdien af metadon i behandlingen af stofmisbrugere.

Diskussionen omkring metadon har været meget heftig gennem årene.

Målet for længerevarende behandling med metadon er det samme som målet for stoffri behandling, nemlig stoffrihed og social rehabilitering. Det vil med andre ord sige, at sociale foranstaltninger bør overvejes, forinden længerevarende metadonbehandlinger sættes i værk. Det er et princip, som har været understreget igennem årene. Det er det princip, der ligger til grund for Sundhedsstyrelsens retningslinjer, og det er også det princip, der ligger til grund for de råd, der er kommet fra Alkohol- og Narkotikarådet.

Men man bør være opmærksom på, at det ikke er ensbetydende med, at alle under hele forløbet af en langvarig metadonbehandling konstant har behov for sociale bistands- og kontrolforanstaltninger. Jeg tænker her på den del af de ældre stofmisbrugere, som gennem metadonbehandling er blevet hjulpet og har fået mulighed for at fungere i samfundet.

Men metadon bør ikke blive løsningen, især ikke for de unge, og det er et forhold, som Sundhedsstyrelsen også advarer imod.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Også her takker jeg for svaret, og jeg forstår også godt, at det måske har været svært at læse rapporten igennem; nu er det ikke så besværligt alligevel, for den er ret kort.

Men problemet er jo ikke nyt. Jeg kunne egentlig have stillet de samme spørgsmål i efteråret, i julen, efter jul. Her har vi bare fået dokumenteret det, vi i hvert fald var mange der vidste, nemlig at der foregår en metadonbehandling uden kontrol, at man egentlig bare fastholder mennesker i et misbrug; nu hedder det bare metadon.

Mener ministeren for eksempel, at læger skal kunne ordinere metadon, uden at der foreligger et behandlingsprogram for, hvad der skal ske? Mener man, at man bare kan ordinere metadon, uden at den skal indtages på stedet, så det bliver fulgt op? Eller mener ministeren, at det er forsvarligt at fastholde mennesker på metadon, som jo også er en slags narkotikum?

Tom Behnke (FP):

I forlængelse af det spørgsmål, der lige er blevet stillet, vil jeg også stille spørgsmålet, om

[Tom Behnke]

ikke ministeren finder, det er uholdbart, at læger blot udleverer metadon og endda i nogle situationer optrapper metadonmængden, set i lyset af, at metadon er et narkotisk stof.

Qvist Jørgensen (S):

Lidt i forlængelse af det, jeg sagde før og spurgte socialministeren om, vil jeg også spørge sundhedsministeren, om det nu absolut skal være nødvendigt at gå og vente og vente på nye rapporter. Jeg tror, at vi allerede omkring 1982 fik den såkaldte blå betænkning, hvor det klart er stillet op, hvilke kriterier man bør benytte ved en eventuel metadontildeling. Mig bekendt er der ikke ændret på de signaler, heller ikke med den nyeste rapport.

Det, der desværre er sket, er, at man ikke efterlever rapporten. Vi har det materiale, vi kan bruge, og som vi kan rette os efter, men vi gør det ikke.

På samme måde har vi i vel nok den mest omtalte publikation, vi har inden for dette behandlingsområde, nemlig den bog, der hedder »At møde mennesket, hvor det er«, nogle klare anvisninger på, hvordan man bearbejder disse sager. Hvorfor prøver man ikke bare på at praktisere dem i stedet for at få nye rapporter på bordet?

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Det er jo ikke sådan, at vi har én behandlingsform, som garanterer et lykkeligt resultat for alle stofmisbrugere. Sådan er det desværre ikke.

Det er sådan, at metadonbehandlinger anvendes i stadig mindre omfang. Jeg kan sige, at i 1988 var der 2.100 mennesker under metadonbehandling, og at tallet i 1991 er registreret til 1.435, altså et væsentligt fald.

De retningslinjer, som Sundhedsstyrelsen har ansvaret for, og som man selvfølgelig stadig står bag, er uændret gældende, og de indeholder de synspunkter, som man har givet udtryk for. Men jeg vil godt understrege, at det jo ikke er af anden grund end for at hjælpe mennesker, der har et stofproblem, at man overhovedet tilbyder metadon. Derfor synes jeg, det er vigtigt, at man tilbyder metadon i kombination med sociale foranstaltninger, når det ser ud til at være den rigtige løsning, men at man også giver ældre stofmisbrugere mulighed for at opnå en menneskeværdig tilværelse ved

hjælp af metadon uden sociale foranstaltninger i de tilfælde, hvor det kan lade sig gøre.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg takker for oplysningerne, men jeg synes stadig væk ikke, at vi rigtig får noget svar på det, det hele drejer sig om, nemlig kontrollen med metadon. Når læger kan ordinere metadon uden at kombinere det med sociale foranstaltninger i øvrigt, fastholder man jo bare nogle mennesker i misbruget.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren ikke er enig i, at skal man overhovedet bruge metadon – det kan man diskutere – må der kun være tale om en kortvarig behandling som led i en nedtrapning. Er det ikke rigtigt, at mange mennesker fastholdes i brugen af metadon i dag, og er det ministerens opfattelse, at det er det, man vil? Eller mener ministeren, at metadon skal anvendes i et forsøg på at få folk ud af narkotikamisbruget?

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg kan give et fuldt ud dækkende svar på fru Inger Stilling Pedersens spørgsmål ved at henvise til de retningslinjer, som er udarbejdet af Sundhedsstyrelsen, og jeg kan sige, at jeg er 100 pct. enig i disse retningslinjer.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Agter ministeren at undersøge, om de retningslinjer bliver overholdt, og om de virker tilfredsstillende?

Qvist Jørgensen (S):

Jeg tror ikke, at ret mange kan være uenige i, at vejledningen er god og præcis nok og er dækkende i langt de fleste situationer. Men man kan spørge, hvorfor der skal være så stor afstand mellem teori og praksis.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg må sige, at hovedproblemet er, at det er meget vanskeligt at gøre narkomaner stoffrie. Problemet er jo ikke nyt, vi har kæmpet med det længe, og Sundhedsstyrelsen følger det nøje via embedslægerne. Jeg kan oplyse, at embedslægerne tilfældigvis har et møde i morgen, hvor dette emne er på dagsordenen. Sagen har Sundhedsstyrelsens og myndighedernes bevågenhed og bliver fulgt nøje, men problemet er mangelen på en effektiv metode.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Så vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren agter at styrke embedslægenes stilling, så man får mulighed for at kontrollere det fremover.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Embedslægenes opgave bliver diskuteret i øjeblikket. Der er mange opgaver, som har relation til embedslægerne, det er vigtigt, at vi prioriterer dem rigtigt, og denne sag indgår som et af mange elementer i drøftelserne.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Else Marie Mortensen: spm. nr. S 699

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 700, 721 og 736

Rønholt: spm. nr. S 704

Kirsten Madsen: spm. nr. S 713, 722 og 723

Jens Thoft: spm. nr. S 720 og 737

Jytte Andersen: spm. nr. S 724, 726 og 731

Birthe Hansen: spm. nr. S 727

Eva Fatum: spm. nr. S 728

Tom Behnke: spm. nr. S 732

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 733 og 738-742

Ole Donner: spm. nr. S 735

Erling Christensen: spm. nr. S 747

Poul Andersen: spm. nr. S 753

Spm. nr. S 699

Til undervisnings- og forskningsministeren (2/4 92) af:

Else Marie Mortensen (S):

»Vil ministeren kommentere oplysninger i LO-Bladet nr. 6 om unges vigende interesse for den valgfri undervisning, fordi de i stedet påtager sig arbejde i fritiden?«

Svar (15/4 92):

Undervisnings- og Forskningsministeren (Bertel Haarder):

Som bekendt har eleverne i grundskolen mulighed for at vælge eller bortvælge tilbuds- og valgfag ud over den obligatoriske undervisning.

Undervisnings- og Forskningsministeriet er bekendt med, at en del elever bortvælger valgfrie fag.

Motiverne kan være forskellige: de valgfrie fag er måske ikke attraktive nok og er oftest placeret i ydertimer, hvad der giver mulighed for at afkorte skoledagen.

LO-Bladet hævder på grundlag af en stikprøveundersøgelse, at børn og unge foretrækker fritidsarbejde frem for skolegang. Dette kan ikke afvises, da 70-80 pct. af eleverne i grundskolens afgangsklasser har fritidsarbejde.

I dag erhverver børn og unge sig velfærdsgoder gennem fritidsarbejde i modsætning til tidligere, hvor børnearbejde bidrog til familiens samlede økonomi.

Det positive er, at børn og unge opnår værdifulde erhvervs erfaringer, som for alle er nyttige og for nogle måske oven i købet kan være en motivation for at kvalificere sig til uddannelse eller job efter grundskolen.

En forudsætning er naturligvis, at børns arbejde foregår under betryggende forhold, og at det ikke strækker sig over for meget af elevernes fritid.

En del skoler har forsøgt at mindske bortvalget af undervisning, bl.a. ved at samle valgfagene i blokke og integrere dem som en del af det samlede tilbud f.eks. i 10. klasse. Andre skoler har med samme hensigt placeret valg- og tilbudsfag midt på skoledagen og derved løsgjort valg af fag fra fritidsarbejde. En tilsvarende bestræbelse for at sikre eleverne mere undervisningstid er indbygget i lovforslaget om folkeskolen, hvor elevernes minimumstimetal hæves fra 24 til 28.

Ministeriet har ikke talmateriale, der detaljeret belyser forholdet mellem skolegang og fritidsarbejde eller dokumenterer en vigende interesse for valgfrie fag.

Der synes imidlertid generelt at være en positiv holdning både hos børn og forældre over for fritidsarbejde.

Spm. nr. S 700

Til arbejdsministeren (2/4 92) af:

[Lilli Gyldenkilde]

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Når EF-Kommissionen har fremsat indsigelse mod bekendtgørelsen om malernes arbejdsmiljø (kodenummererede produkter), fordi kravet ikke må stilles til udenlandske produkter, hvordan kan malernes miljø så sikres?«

Begrundelse

Der henvises til svar på spm. nr. S 589 af 10. marts 1992.

Svar (14/4 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg skal oplyse, at de hidtil gældende regler om erhvervsmæssigt malearbejde og kodenummererede produkter stadig gælder.

Hertil kommer, at brugen af fugemasser, lime, autolakker og trykfarver er reguleret i de gældende bestemmelser i arbejdsmiljøloven og i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

Kommissionens indsigelse går på udkastet til en ny bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter.

Malernes arbejdsmiljø er således sikret ved de gældende bestemmelser.

Med hensyn til udkastet til bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter er det, som jeg også oplyste i mit svar på spørgsmål nr. S 589, planlagt, at Arbejdsministeriet sammen med Direktoratet for Arbejdstilsynet og Arbejdsmarkedets parter vil tage en drøftelse med Kommissionen med henblik på at finde en løsning.

Spm. nr. S 704

Til *landbrugsministeren (2/4 92)* af:

Rønholt (KF):

»Agter ministeren at forbyde transport af gylle over den danske-tyske landegrænse på baggrund af smitteoverførelsen af svinesygdommen PRRS?«

Begrundelse

Der henvises til samrådsspørgsmål J af 7. maj 1991 (Landbrugs- og Fiskeriudvalget alm. del – bilag 165, 2. samling, 1990-91).

Svar (14/2 92):

Landbrugsministeren (Bertel Haarder, fg.):

Veterinærdirektoratet har udstedt bekendtgørelse nr. 514 af 1. juli 1991 om Porcin Reproduktions- og Respirationssygdom (PRRS). Efter denne bekendtgørelse er der ikke fastsat restriktioner med hensyn til udbringning af gylle for at bekæmpe sygdommen.

I henhold til den mellem Danmark og Tyskland indgåede aftale om »den lille grænsetrafik« kan der inden for en zone på 15 km på hver side af den fælles grænse bl.a. transporteres gødning mellem Danmark og Tyskland.

Spørgsmålet om, hvorvidt sygdommen (PRRS) kan begrunde, at der indføres forbud mod transport af gylle over den dansk-tyske grænse, har været forelagt Veterinærdirektoratet.

Veterinærdirektoratet har udtalt, at PRRS må antages at være indført til Danmark ved luftbåren spredning og ikke kan sættes i forbindelse med gylletransport fra Tyskland eller anden kontakt med udenlandske besætninger.

Veterinærdirektoratet finder ikke, at der er veterinærfagligt grundlag for at iværksætte særlige foranstaltninger med hensyn til gylletransport over den dansk-tyske grænse på baggrund af PRRS-situationen.

Jeg kan henholde mig til Veterinærdirektoratets udtalelse.

Spm. nr. S 713

Til *udenrigsministeren (3/4 92)* af:

Kirsten Madsen (FP):

»Vil udenrigsministeren oplyse, hvor stor en del af rammebeløbet til Danida/Dansk Røde Kors (4 mio. kr.) der forbruges til lønninger og administration?«

Svar (22/4 92):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Danidas andel af den samlede rammebevilling for den 4-årige rammeaftale med Dansk Røde Kors udgør 167,6 mio. kr. I 1992 er beløbet 36,1 mio. kr. Hertil kommer Dansk Røde Kors' eget bidrag, hvilket i 1992 udgør 4,0 mio. kr. Ud af det totale budget for 1992 på 40,1 mio. kr. er 7 pct. afsat til administration i Danmark i overensstemmelse med de gældende retningslinjer for samarbejdet med de private organisationer. Dette svarer til 2,8 mio. kr.

Spm. nr. S 720

Til *skatteministeren* (6/4 92) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvor stort det danske valutatab er på de skattebetingede arrangementer, som beskrives i Nationalbankens kvartalsoversigt for februar 1992, side 7, idet ministeren i sin beregning bedes inddrage den forskel, der er i arrangementerne mellem indlåns- og udlånsrenten?«

Begrundelse

Spørgsmålet er tidligere stillet i denne samling som spørgsmål nr. S 665, men ministeren har som sædvanlig undladt at svare på det stillede spørgsmål. Nu får ministeren chancen én gang til, idet jeg denne gang har præciseret, at jeg ønsker, at ministeren skal inddrage den forskel, der er i arrangementerne, mellem indlåns- og udlånsrenten.

På denne måde er det ikke underligt, at antallet af spørgsmål vokser i takt med, at ministeren ikke besvarer de stillede spørgsmål.

Svar (21/4 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

De af spørgeren ønskede oplysninger fordrer kendskab til hver enkelt transaktion, hvilket i sagens natur er umuligt.

Kundens nettoudgift før skat ved de nævnte transaktioner svarer til formidlernes/mellemhandlernes avance. Da udenlandske banker m.v. er involveret, vil en del af mellemhandleravancen (renteforskellen) tilfalde disse. Såfremt de udenlandske mellemhandlere er filialer eller datterbanker af danske pengeinstitutter, vil en del af de udenlandske enheders avance dog i sidste instans tilfalde modervirksomheden.

Nationalbanken er ikke i besiddelse af materiale, der kan belyse, hvor stor en del af mellemhandleravancen der i sidste ende tilfalder udenlandske banker m.v. Det må antages, at arrangementerne primært foregår gennem danske pengeinstitutter. Valutatabet er derfor formentlig af begrænset størrelse. Der kan i øvrigt henvises til svaret på det tidligere stillede spørgsmål nr. S 665.

Spm. nr. S 721

Til *arbejdsministeren* (7/4 92) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren oplyse, om malerbekendtgørelsen af 1982 og kodemærkningen kan bruges, som de er, når leverandørbrugsanvisningen bliver implementeret?«

Begrundelse

Spørgsmålet er foranlediget af ministerens besvarelse af tidligere spørgsmål, hvoraf der ikke umiddelbart fremstod en bekræftelse eller afkræftelse af, om malernes arbejdsmiljø kunne sikres fremover bl.a. ved at kræve kodemærkning af malinger m.v. fra udlandet.

Svar (22/4 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Som jeg oplyste i mine svar på spørgsmål nr. S 700 og S 701 har Kommissionens indsigelse ikke haft konsekvenser for de eksisterende regler om malearbejde og kodenummerering. Disse regler gælder altså stadig.

Skulle Kommissionen også have indsigelser mod disse allerede gældende regler, vil de desuagtet kunne opretholdes indtil 1. juli 1993. Dette følger af den aftale, der er indgået med Kommissionen om implementering af sikkerhedsdatabladsdirektivet.

Udgangspunktet for de drøftelser, der skal være med Kommissionen, er, at vi også efter juli 1993 skal kunne opretholde disse gældende regler og udvide dem som angivet i det bekendtgørelsesudkast, Kommissionen har haft indsigelser imod.

Jeg finder, at vi nu skal afvente resultatet af den drøftelse, som Arbejdsministeriet sammen med Direktoratet for Arbejdstilsynet og arbejdsmarkedets parter vil tage med Kommissionen.

Spm. nr. S 722

Til *sundhedsministeren* (7/4 92) af:

Kirsten Madsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om hun er bekendt med, at man i enkelte døgnkiosker sælger uemballerede mejeriprodukter (brød, ost og æg) sammen med kolonialvarer i løs vægt (kartofler, diverse grønsager og salat etc.)?«

[Kirsten Madsen]

Begrundelse

Spørgeren er bekendt med enkeltstående tilfælde, hvor såkaldte døgnkiosker har et så blandet varesortiment, at man alvorligt må frygte for de sundhedsmæssige betingelser.

Svar (14/4 92):

Sundhedsministeren (Else Winther Andersen, fg.):

Nej, jeg er ikke bekendt med, at enkelte døgnkiosker har fået tilladelse til forhandling af alle de levnedsmidler, der nævnes i spørgsmålet, som uemballerede varer.

Godkendelse af og tilsyn med detailforhandlingsvirksomheder, herunder døgnkiosker, udøves af de lokale levnedsmiddelkontrollenheder i henhold til bekendtgørelsen om detailforhandling af levnedsmidler. I forbindelse med ansøgninger om godkendelse fastsætter kontrollenheden, hvilke levnedsmidler der må forhandles i den pågældende forretning. Til brug for levnedsmiddelkontrollens fastsættelse af vareudvalget har Veterinærdirektoratet udstedt cirkulære af 29. maj 1981 om vareudvalg i levnedsmiddeludsalg.

Af disse retningslinjer fremgår, at i forretninger, hvor der forhandles *uemballerede* frugter og grønsager, bør der af andre uemballerede varer alene tillades salg af hønseæg samt røget sild og røget makrel i begrænset mængde fra originalemballage. Herudover kan der gives tilladelse til salg af en række andre levnedsmidler, såfremt de er *emballerede*.

Tilladelse til salg i døgnkiosker af uemballerede mejeriprodukter (ost og æg) sammen med kolonialvarer i løs vægt (kartofler, diverse grønsager og salat etc.) vil ikke være i overensstemmelse med de nævnte retningslinjer for vareudvalg i levnedsmiddeludsalg.

Spm. nr. S 723

Til *sundhedsministeren* (7/4 92) af:

Kirsten Madsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om hun er bekendt med, at man i enkelte døgnkiosker benytter en spand som eneste sanitære installation?«

Begrundelse

Spørgeren er bekendt med enkeltstående til-

fælde, hvor de sanitære installationer i såkaldte døgnkiosker er af en sådan art, at det minder om mørk middelalder. I et enkelt af tilfældene er kiosken indrettet i en tidligere kulkælder med trægulv.

Svar (14/4 92):

Sundhedsministeren (Else Winther Andersen, fg.):

Nej, jeg er ikke bekendt med, at der i enkelte døgnkiosker benyttes en spand som eneste sanitære installation.

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål nr. S 722 udøves godkendelse af og tilsyn med døgnkiosker af de lokale levnedsmiddelkontrollenheder i henhold til detailforhandlingsbekendtgørelsen.

Af bekendtgørelsen fremgår, at der i levnedsmiddeludsalg skal være indrettet et toiletområde for personalet, og dette område skal være forsynet med vandkloset og håndvask. I eksisterende bebyggelser kan kontrollenheden godkende et levnedsmiddeludsalg med et toiletområde i indehaverens private lejlighed, hvis toiletområdet ligger tæt ved salgslokalet og der er uhindret adgang for personalet i hele åbningstiden. Hverken offentlige toiletrum eller kundetoiletter kan godkendes som toiletområde for personalet.

Godkendelse af en spand som eneste sanitære installation i døgnkiosker vil ikke være i overensstemmelse med detailforhandlingsbekendtgørelsens regler om indretning af personaletoilet.

Spm. nr. S 724

Til *finansministeren* (9/4 92) af:

Jytte Andersen (S):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af statsadministrationens anvendelse af vikarer anvist fra henholdsvis private vikarbureauer og arbejdsformidlingen?«

Begrundelse

I forlængelse af arbejdsministerens helt overfladiske svar på spørgsmål nr. S 591 samt det netop udkomne fagblad HK-Stat nr. 4/92 med artiklen »Millionregning for sparekrav« ønskes en redegørelse for vikaranvendelse i den statslige administration anvist fra hen-

[Jytte Andersen]

holdsvis private vikarbureauer og arbejdsformidlingen.

Svar (22/4 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

Det er ikke muligt umiddelbart at tilvejebringe oplysninger om centraladministrationens samlede anvendelse af vikarer anvist af hhv. private vikarbureauer og arbejdsformidlingen.

Udgifter afholdt til vikarer har ingen selvstændig og autoriseret regnskabskonto i det statslige regnskabssystem, hvorfor der ikke herfra kan foretages udtræk af de ønskede oplysninger.

En endegyldig besvarelse af spørgsmålet forudsætter derfor en rundspørge til ministerierne, hvorved omfanget af afholdte udgifter til vikarer i hver enkelt styrelse og institution søges kortlagt. En sådan undersøgelse vil være meget ressourcekrævende og kan ikke foretages inden for rammerne af svarfristen.

Spm. nr. S 726

Til *arbejdsministeren* (7/4 92) af:

Jytte Andersen (S):

»Vil ministeren i forlængelse af ministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 591 af 10. marts 1992 uddybe, på hvilket grundlag følgende udsagn hviler: »At denne praksis skulle give arbejdsformidlingen ulige konkurrencevilkår, har jeg svært ved at se. Argumentationen om, at statslige enheder skulle have et særligt incitament til at anvende øvrige driftsbevillinger frem for lønsumsbevillinger, mener jeg ikke har generel gyldighed?«

Begrundelse

Ifølge oplysninger fra HK/Stat er der flere eksempler på, at en tidligere ansat løbende anvendes som vikar henvist fra et privat vikarbureau til en betydelig højere timeomkostning end den tidligere aflønning. Der henvises til det netop udkomne fagblad HK/Stat nr. 4/92 med artiklen »Millionregning for sparekrav«.

Svar (21/4 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg vil ikke afvise, at det i visse situationer kan være en fordel for offentlige institutioner at leje midlertidig arbejdskraft. Fordelen består i, at man undgår at skulle foretage en formel ansættelse, og at man kan kontere vikarudgiften som øvrig driftsudgift.

I den forbindelse skal jeg understrege, at når institutionerne ved brug af vikarer fra private udlejningsbureauer posterer udgifterne hertil under kontoen køb af fremmede tjenesteydelser, er det en praksis, der er helt i overensstemmelse med reglerne. Der er altså ikke som påstået i bilaget til spørgsmålet (artiklen fra HK/Stat nr. 4/92) tale om kreativ bogføring.

Fordelene ved at kunne kontere sine udgifter til vikarforbrug på en øvrig driftskonto modsvares imidlertid af, at den samlede udgift ved at leje arbejdskraft via et privat vikarbureau langt overstiger den udgift, der er forbundet med at ansætte en vikar anvist fra arbejdsformidlingen.

Derfor mener jeg ikke, man kan tale om ulige konkurrencevilkår mellem arbejdsformidlingen og de private vikarudlejningsbureauer.

Jeg mener således ikke, at en stram lønsumsstyring kan begrunde, at den enkelte statsinstitution vil leje arbejdskraft, der er væsentlig dyrere end den, der anvises via arbejdsformidlingen.

Når jeg tvivler herpå, hænger det blandt andet sammen med, at der rent faktisk på tillægsbevillingslovforslaget for 1991 kan konstateres lønsumsopsparing inden for samtlige ministerområder.

Afslutningsvis vil jeg også nævne, at med liberaliseringen af arbejdsformidlingsvirksomhed, som gør det muligt også for private at drive vikarbureauvirksomhed, giver det ikke mig anledning til bekymring, at der kan gives endog flere eksempler på, at statslige virksomheder ved vikarjob benytter sig af private vikarbureauer frem for af arbejdsformidlingen.

Spm. nr. S 727

Til *justitsministeren* (7/4 92) af:

Birthe Hansen (SF):

»Kan ministeren bekræfte som refereret i Ny Dag den 6. april 1992, om der er indgået hemmelig aftale med EF-kommissær Martin Bangemann om en ophævelse af grænsekontrollen mellem Tyskland og Danmark med ikrafttræden den 1. januar 1993?«

[Birthe Hansen]

Begrundelse

Det fremgår af Ny Dag den 6. april 1992, at foruden den i spørgsmålet nævnte aftale skulle der også været indgået lignende aftaler med de øvrige nordiske lande, således at en uhindret trafik fra den 1. januar 1993 skulle kunne finde sted fra syd og op til Nordkap.

Det bekymrer spørgeren, hvis ophævelsen af grænsekontrollen vil afstedkomme en uhindret trafik af narkotika over grænserne med uoverskuelige konsekvenser til følge.

Svar (21/4 92):

Justitsministeren (Engell):

Jeg kan ganske afkræfte, at der er indgået nogen aftale af det indhold og den karakter, som er beskrevet i spørgsmålet.

Med hensyn til spørgsmålet om den fremtidige kontrol ved den dansk-tyske grænse kan jeg i øvrigt oplyse, at udenrigsministeren den 27. marts 1992 til Folketingets Markedsudvalg har fremsendt et notat, hvori der gøres status for bestræbelserne på at afskaffe personkontrollen ved EF's indre grænser herunder den dansk-tyske landegrænse.

Det er oplyst i notatet, at personkontrollen ved bl.a. den dansk-tyske landegrænse ikke ophører af sig selv pr. 1. januar 1993. Regeringen har heller ikke planer om en sådan umiddelbar fjernelse af personkontrollen.

Derimod har man fundet, at der nu er gjort sådanne fremskridt i det politi- og immigrationsmæssige samarbejde mellem EF-medlemslandene, at forudsætningerne er til stede for at påbegynde en omlægning af personkontrollen ved grænsen til Tyskland.

I den forbindelse er det nærliggende at forestille sig, at omlægningen kan tilrettelægges således, at der i første omgang – og så vidt muligt allerede pr. 1. januar 1993 – ved alle større grænseovergange introduceres et system med røde indgange for tredjelandsstatsborgere og grønne indgange for EF-borgere og nordiske statsborgere.

Herved vil man opnå, at den fri personbevægelse i videst muligt omfang og på et meget tidligt tidspunkt realiseres for EF-borgere, medens den systematiske kontrol (ved de røde indgange) med tredjelandsstatsborgere indtil videre vil blive opretholdt.

Yderligere begrænsninger i personkontrollen (med tredjelandsstatsborgere ved de røde indgange) vil herefter kunne gennemføres i lyset af og i takt med udviklingen af det politi- og immigrationsmæssige samarbejde mellem EF-medlemslandene.

I notatet omtales ligeledes den meget gunstige løsning, der i relation til spørgsmålet om kontrollen ved EF's ydre grænser er fundet på de problemer, som Danmarks fortsatte deltagelse i den nordiske pasunion har rejst i forhold til gennemførelsen af den fri personbevægelse i EF. Løsningsmodellen er nærmere beskrevet i et notat om EF-grænsekontrolkonventionen, som udenrigsministeren den 24. juni 1991 fremsendte til Folketingets Markedsudvalg.

Det bemærkes i den forbindelse, at EF-grænsekontrolkonventionen siden sommeren 1991 har været færdigforhandlet, men endnu ikke er åbnet for undertegnelse på grund af uenighed mellem Storbritannien og Spanien om, hvorledes Gibraltar skal være omfattet af konventionen.

Spm. nr. S 728

Til *udenrigsministeren* (7/4 92) af:

Eva Fatum (S):

»Vil udenrigsministeren kommentere en artikel af den 4. april 1992 i Bornholms Tidende om afslag på en ansøgning om et Baltisk Medie Center på Bornholm?«

Svar (15/4 92):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Såvel Demokratifondens bestyrelse som jeg har med stor interesse og anerkendelse fulgt de seriøse bestræbelser, som er udfoldet for at oprette et Baltisk Medie Center. I den vanskelige omstillingsproces, som Østeuropa, herunder Baltikum, er inde i, er der et oplagt behov for vestlig støtte, hvis medierne fra at have været magthavernes ukritiske talerør skal blive frie og uafhængige bærere af opinionsdannelsen.

Under behandlingen af ansøgningen om tilskud til medicentret har Demokratifondens sekretariat haft indgående drøftelser med initiativtagerne i et forsøg på at finde frem til en tilskudsform, der ville falde inden for Demokratifondens rammer. Problemet er, at et generelt flerårigt driftstilskud falder uden for fon-

[Udenrigsministeren]

dens formål og retningslinjer, hvad jeg da også i et brev af 4. marts d.å. har gjort Bornholms amtsborgmester opmærksom på.

En anden mulighed, der med held har været anvendt ved tilskud fra Demokratifonden til andre baltiske projekter, som TV2 Bornholm har taget initiativet til, er kursusfinansiering fra sag til sag. Konklusionen af sekretariatets drøftelser med initiativtagerne var imidlertid, at denne fremgangsmåde i relation til Baltisk Medie Center ville være administrativt for tung og for vanskelig at få til at fungere hensigtsmæssigt i forhold til de østeuropæiske partnere.

Herefter havde Demokratifondens bestyrelse ingen mulighed for at imødekomme ansøgningen.

Spm. nr. S 731

Til *justitsministeren* (7/4 92) af:

Jytte Andersen (S):

»Under henvisning til, at et flertal i Folketingets Retsudvalg i 1991 opfordrede til, at der på finansloven skulle afsættes 3 mio. kr. til en folkelig oplysningskampagne om FN's konvention om barnets rettigheder, bedes det oplyst, hvordan ministeren har tænkt sig at følge flertallets opfordring op.«

Begrundelse

Den 1. november 1991 fremsendte Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Dansk Folkeoplysnings Samråd og Dansk UNICEF Komité et brev til Folketingets Retsudvalg, hvori der skitseredes en model for en bred folkelig oplysningskampagne om FN's børnekonvention.

Henvendelsen den 1. november 1991 var skrevet til Folketingets Retsudvalg på baggrund af udvalgets beretning af 21. maj 1991. I beretningen tilkendegives følgende:

»Det er flertallets opfattelse, at der bør afsættes et større beløb, formentlig 3 mio. kr., på næste års finanslov.«

Danmark har gennem ratifikation af konventionen om børns rettigheder forpligtet sig til en større kampagne end den, som blev gennemført i 1991 for Socialministeriets 1 mio. kr.

Svar (14/4 92):

Justitsministeren (Engell):

Oplysningskampagnen om FN's konvention om barnets rettigheder henhører under Socialministeriet. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Socialministeriet. Udtalelsen har følgende ordlyd:

»Som nævnt i begrundelsen for spørgsmålet blev der på finansloven for 1991 afsat 1 mio. kr. til oplysningskampagnen vedrørende FN-konventionen om barnets rettigheder.

Denne oplysningskampagne, der rettede sig mod både børn og voksne, er afsluttet med Socialministeriets udsendelse af materiale i marts 1992 til alle skolebørn i Danmark i 1.-10. klasse. Materialet, der er sendt til både Retsudvalget og Socialudvalget til orientering, er målrettet mod de enkelte grupper af børn: 1.-3. klasse får læst Thomas Windings bog højt: »Har børn ret til noget?«, børn i 4.-6. klasse har hver fået udleveret bladet: »Det' bare RET fedt«, mens de store børn i 7.-10. klasse har fået avisen: »ZAP, Det handler om rettigheder«. Skolerne har samtidig med de tre publikationer modtaget selve konventionsteksten med opfordring til at inddrage temaet i undervisningen. Publikationerne er også gennem Dansk Ungdoms Fællesråd udsendt til foreningsledere.

Oplysningskampagnen rettet mod voksengruppen er gennemført i et tæt samarbejde med Dansk UNICEF Komité og har resulteret i udgivelse af bogen »Konventionen om barnets rettigheder«.

Oplysningsmaterialet er blevet positivt modtaget på skolerne, ligesom det er blevet omtalt både i aviser og i DR TV.

Det samlede materiale er udsendt og udgivet inden for den afsatte ene million kr., som er blevet udnyttet meget effektivt til opfyldelse af forpligtelsen i konventionens artikel 42, hvorefter deltagerstaterne skal gøre konventionen almindelig kendt blandt voksne og børn.«

Justitsministeriet kan henholde sig hertil. Justitsministeriet kan tilføje, at Socialministeriet supplerende har oplyst, at der på finansloven for 1992 ikke er afsat midler til yderligere oplysning om konventionen.

Spm. nr. S 732

Til *justitsministeren* (8/4 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Agter ministeren at leve op til sit løfte og godtgøre de omkostninger, danskere har og vil

[Tom Behnke]

få i resten af EF vedrørende de kun delvis gyldige såkaldte EF-kørekort?»

Begrundelse

Jf. bilag 235, alm. del i Retsudvalget, 1990-91, 2. samling, oplyser ministeren i et notat til samrådsspørgsmål H:

»Jeg vil gerne slutte med at sige, at skulle det – stik mod alle tilkendegivelser i EF – blive nødvendigt for nogle af dem, der i disse år ombytter kørekortet, at få udstedt et nyt kørekort, vil det ske gebyrfrit. Det tilsagn tør jeg godt give, for situationen er helt hypotetisk.«

Der har nu været eksempler, hvor danskere har haft ekstraudgifter og problemer i øvrigt i andre EF-lande med de danske såkaldte EF-kørekort.

Det er derfor på sin plads, at ministeren straks trækker checkhæftet op af sin lomme og betaler de ekstraomkostninger, nogle danskere har haft.

Svar (15/4 92):

Justitsministeren (Engell):

I min besvarelse af 7. februar 1992 af spørgsmål nr. S 467 af 5. februar 1992 fra medlem af Folketinget Tom Behnke oplyste jeg om de regler, som gælder i dag for brug af EF-kørekort efter bopælsskifte til et andet EF-land. Jeg oplyste endvidere om reglerne, som de vil være, når det nye kørekortdirektiv er trådt i kraft den 1. juli 1996.

Som det fremgår af det tidligere svar, følger det af det nugældende kørekortdirektiv, at et kørekort udstedt af et EF-land er gyldigt i et andet EF-land i op til ét år efter, at indehaveren har bosat sig dér. Derefter skal det ombyttes til et kørekort udstedt af bopælslandet. Når det nye kørekortdirektiv er trådt i kraft den 1. juli 1996, vil pligten til at ombytte kørekortet ved bopælsskifte til et andet EF-land af mere end ét års varighed blive ophævet.

De oplysninger, som jeg i foråret 1991 gav Retsudvalget vedrørende gyldigheden af de danske EF-kørekort ved ophold i udlandet, fremkom i forbindelse med en omtale af det nye kørekortdirektiv og tog klart sigte på tiden efter den 1. juli 1996.

Der var tale om den situation, at en yderligere kørekortombytning viser sig nødvendig for personer, der flytter permanent til et andet EF-

land, hvor der vil blive stillet krav om at kunne skrive på kørekortene.

Det var i den forbindelse, jeg gav tilsagn om, at der i givet fald gebyrfrit kan udstedes et nyt kørekort til de pågældende, og dette tilsagn står jeg naturligvis ved.

Spm. nr. S 733

Til *sundhedsministeren* (9/4 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren i forlængelse af svarene på spørgsmål nr. S 674 og S 675 redegøre for, hvorledes hun vil sikre, at levnedsmiddelkontrollen opfylder gældende lovgivning og dermed sikrer danske og etniske forretningsdrivende?»

Svar (22/4 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Tilsyn med, at levnedsmiddelkontrollenhederne opfylder de forpligtelser, der er pålagt dem efter bekendtgørelse nr. 121 af 28. marts 1980 om detailforhandling af levnedsmidler og de i medfør heraf fastsatte vareudvalgsbestemmelser, varetages af Veterinærdirektoratet.

Jeg kan oplyse, at jeg som følge af en klage fra Landsorganisationen for Danmarks Frugt- og Grønt- og Blomsterhandlere har bedt Veterinærdirektoratet foranstalte en tilbunds gående undersøgelse af Københavns Levnedsmiddelkontrollens forvaltning af bestemmelserne om vareudvalg over for såvel danske som etniske forretningsdrivende.

Uafhængig af denne undersøgelse har jeg anmodet Veterinærdirektoratet om over for levnedsmiddelkontrollenhederne generelt at indskærpe, at levnedsmiddelkontrollenhedernes forvaltning af levnedsmiddelovgivningen, herunder fastsættelse af en forretnings vareudvalg, altid skal foretages ud fra de sundhedsmæssige og hygiejniske forhold, der er i den pågældende forretning, og aldrig ud fra eventuelle kulturelle hensyn. Det vil endvidere blive indskærpet, at der under ingen omstændigheder er hjemmel til at tage hensyn til virksomhedsejerens etniske tilhørsforhold.

Spm. nr. S 735

Til *miljøministeren* (9/4 92) af:

Ole Donner (FP):

[Ole Donner]

»Hvis der opføres 50 ældreboliger i en bymidte og der i ca. 1 km's afstand fra bymidten ligger en virksomhed, mener ministeren så, at det er tilstrækkeligt at foretage en støjmåling i det område, hvor boligerne tænkes opført?«

Begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, om der efter ministerens mening kan nedlægges veto mod en lokalplan af amts- eller planstyrelse på grund af eventuel usikkerhed om støjniveauet i det pågældende område, såfremt der i forbindelse med lokalplanen er foretaget en støjmåling.

Svar (21/4 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Planstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Det gælder generelt, at støjproblemer afhænger af lokale forhold, herunder eventuelle virksomheders og anlægs støjemission og støjens udbredelsesforhold. Støjmålinger skal foretages i det område, hvor boliger eller anden støjfølsom bebyggelse planlægges opført, og målingerne skal udføres af institutioner eller lignende, der har den fornødne ekspertise.

Der findes i dag i alle regionplaner retningslinjer om placering af støjfølsom bebyggelse i støjbelastede områder. Disse retningslinjer har bindende virkning for kommune- og lokalplanlægningen.

Dette indebærer, at et amt som hovedregel skal fremsætte indsigelse (veto) mod forslag til kommunale planer, såfremt det ikke er godtgjort, at planen er i overensstemmelse med ovennævnte regionplanretningslinjer, jf. planlovens § 29, stk. 2.

Hvis amt og kommune herefter ikke kan forhandle sig til rette om planens indhold, kan kommunen indbringe amtets veto for Planstyrelsen, der i så fald træffer afgørelse i sagen.

Planstyrelsens afgørelse kan inden for en klagefrist på 4 uger påklages til miljøministeren.«

Spm. nr. S 736

Til *justitsministeren* (9/4 92) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren opgive den reelle pris for udstedelse af navnebevis til førstegangsnavn-givning?«

Begrundelse

Når spørgeren nu vælger at spørge på denne måde, skyldes det, at der er sat spørgsmålstegn ved, om 3.000 kr. er den reelle pris for et navnebevis.

Spørgeren er klar over, at en navneattest til 3.000 kr. har sammenhæng med, at det ikke er den ene eller den anden forælders efternavn, der er tale om, men et bindestreksnavn, som end ikke den ikke navngivnes søster er i besiddelse af – uden at dette har kostet en eneste krone mig bekendt.

Svar (21/4 92):

Justitsministeren (Engell):

Som bekendt har Rigsrevisionen den 1. april 1992 udarbejdet et udkast til beretning til statsrevisorerne om opkrævning af gebyrer og formålsbestemte afgifter. Rigsrevisionens beretning omfatter alle ministerområder.

På Justitsministeriets område giver Rigsrevisionen udtryk for betænkelighed med hensyn til kalkulations- og hjemmelsgrundlaget for en række betalingsordninger, der hidtil har været reguleret i bekendtgørelsesform.

På den baggrund har Justitsministeriet over for Folketinget tilkendegivet, at der vil blive fremsat lovforslag, som dækker de områder, der er peget på i beretningsudkastet. Lovforslaget forventes fremsat umiddelbart efter påske.

Justitsministeriet har endvidere ved bekendtgørelse nr. 246 af 12. april 1992 suspenderet gebyropkrævningen på en række af de i lovgivningen omhandlede områder. Herunder har Justitsministeriet suspenderet opkrævningen af gebyrer for udfærdigelse af navnebevis fastsat i medfør af Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 714 af 23. oktober 1990 om brugerbetaling inden for det familieretlige område.

Justitsministeriet har samtidig anmodet kammeradvokaten om at vurdere de hidtidige ordninger og søge at klarlægge, om og i givet fald i hvilket omfang der bør ske tilbagebetaling af en del af de gebyrer og afgifter, som er blevet opkrævet.

[Justitsministeren]

Justitsministeriet finder på den baggrund, at en besvarelse af det stillede spørgsmål mest hensigtsmæssigt må afvente de igangværende undersøgelser og overvejelser, der er beskrevet ovenfor.

Spm. nr. S 737

Til *skatteministeren* (9/4 92) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, om Danmark har krav på tilbagebetaling af de ca. 400 mio. kr., som Danmark har betalt ekstra på grund af arbejdsmarkedsbidraget, et bidrag, som EF-Domstolen som bekendt har kendt ulovligt, og hvad agter ministeren at foretage sig for at inddrive det uretmæssigt betalte merbidrag fra EF?«

Begrundelse

I bemærkningerne til ambiloven i 1987 fortav ministeren, at en af de provenumæssige konsekvenser var et dansk merbidrag til EF som følge af ambiafgiften. Oplysningen herom ses første gang af bemærkningerne til lovforlaget om tillægsmoms (L 123), 27. november 1991, hvoraf det fremgår, at en sidegevinst ved overgang til momsforhøjelse i stedet for arbejdsmarkedsbidrag er et mindre bidrag til EF på 110 mio. kr.

Når nu ambien er kendt ulovlig, forventer spørgeren også, at opgørelsesmetoden for det danske bidrag ændres tilsvarende, således at Danmark – som et beskedent plaster på såret – må have krav på tilbagebetaling af det for meget erlagte bidrag til EF.

Svar (21/4 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Danmark har ikke krav på tilbagebetaling af momsbidrag fra EF som følge af EF-Domstolens afgørelse af 31. marts 1992.

En del af EF's udgifter finansieres af bidrag fra medlemsstaterne beregnet af et harmoniseret momsgrundlag. Momsgrundlaget svarer til værdien af husholdningernes og ikke-momsregistrerede virksomheders køb af momsbelagte varer og ydelser eksklusive moms.

Ved omlægningen af arbejdsmarkedsbidraget til tillægsmoms pr. 1. januar 1992 forblev forbrugerpriserne konstante, og omlægningen

var provenuneutral. Forbruget ændredes således ikke, men en større del af forbrugssummen kom til at bestå af moms, der ikke er med i momsgrundlaget. Derfor faldt momsgrundlaget, og derfor skal Danmark fremover betale mindre i bidrag af momsgrundlaget.

Danmarks bidrag til EF steg ikke som følge af indførelsen af arbejdsmarkedsbidraget. Fjernelsen af de gamle arbejdsgiverafgifter og indførelsen af det nye arbejdsmarkedsbidrag i 1987-88 medførte således ikke umiddelbart et større bidrag til EF, idet forbrugernes situation og dermed momsgrundlaget ikke umiddelbart blev ændret. Kun i det omfang ændringen i sin samlede effekt var gunstig for økonomien, således at indkomsten og dermed forbruget steg, medførte den større bidrag til EF.

Spm. nr. S 738

Til *kommunikationsministeren* (9/4 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om P & T skal drive kommerciel virksomhed, eller om P & T er en nonprofitinstitution?«

Begrundelse

Såfremt P & T skal være en nonprofitinstitution, forekommer det at være i uoverensstemmelse med dette mål, at P & T for andet år i træk giver overskud.

Svar (24/4 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

P & T er en nettotalstyret statsvirksomhed. Det indebærer, at P & T skal opfylde et økonomisk resultat (netttotal), der fastlægges på den årlige finanslov, og som udgør statens økonomiske krav til P & T.

Statens økonomiske krav til P & T udgør i 1992 1.627,0 mio. kr. Der er således tale om, at P & T skal præstere et overskud, hvilket jeg principielt finder er rimeligt, især når man betænker, at virksomheden på flere områder i stigende grad befinder sig i en konkurrencesituation. Uden et krav til P & T om overskud kunne konkurrenterne med en vis ret hævde, at de var genstand for ulige konkurrence. For en nærmere uddybning af baggrunden for, at der stilles krav om overskud af P & T's drift, henvises til min besvarelse af spørgsmål nr. S 740.

[Kommunikationsministeren]

På de områder, hvor virksomheden har eneret, jf. f.eks. postvæsenets eneret for adresserede breve, skal Folketingets Finansudvalg ifølge postloven godkende taksterne, ligesom Folketinget i øvrigt skal godkende taksterne for pakker og blade.

Folketinget har således indseende med, at der ikke drages utilsigtede fordele af eneretten. Postvæsenets overskud udgjorde i 1991 ca. 44 mio. kr., hvilket skal ses i forhold til en samlet omsætning på ca. 7,2 mia. kr. De opnåede resultater er i sig selv et bevis for, at der ikke drages utilsigtede fordele af eneretten.

Spm. nr. S 739

Til *kommunikationsministeren* (9/4 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren henstille til P & T, at de afgifter, Jet-Post skal betale for deres biler, fremover betales af posten og ikke af generaldirektoratet?«

Begrundelse

Det er posten, som direkte konkurrerer med de private selskaber i udbringning af hasteforsendelser, derfor er det rimeligt, at det er posten, der afholder afgiften for de biler, posten bruger, og ikke generaldirektoratet.

Svar (24/4 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Som det fremgår af den netop udsendte årsberetning 1991 for P & T, har generaldirektoratet for P & T betalt registreringsafgift for de biler, som postvæsenet har anskaffet før den 1. januar 1991, medens postvæsenet har betalt registreringsafgift for biler anskaffet efter den 1. januar 1991. Jeg kan supplere og oplyse, at for biler, der anskaffes i 1992 og fremover, vil udgiften til registreringsafgift ligeledes blive betalt af postvæsenet. Jeg gør desuden opmærksom på, at udgiften til anskaffelse af biler, inkl. udgiften til registreringsafgift, pålægges den enkelte rekvirerende enhed inden for postvæsenet, herunder Jet-Post-tjenesten.

Endelig bemærkes, at beslutningen om at betale registreringsafgift for alle køretøjer, der i postvæsenet anvendes til transport af post (breve, pakker m.v.), blev truffet som følge af

en ny fortolkning i 1991 af det lovfæstede regelsæt vedrørende registreringsafgift for biler. Såfremt denne ændring i fortolkningen af regelsættet var fremkommet på et tidligere tidspunkt, var den samlede udgift til registreringsafgift naturligvis indarbejdet i postvæsenets budgetter for 1991. At generaldirektoratet har betalt registreringsafgiften for biler anskaffet før den 1. januar 1991, er begrundet i et ønske om at skabe et reelt regnskabsmæssigt billede af postvæsenet i 1991.

Spm. nr. S 740

Til *kommunikationsministeren* (9/4 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at portoen nedsættes med et beløb, der modsvarer P & T's overskud i 1991?«

Begrundelse

De senere års portoforhøjelser har været begrundet i driftsunderskud, og således forekommer det at være logisk i overensstemmelse med begrundelserne for portoforhøjelser, at portoen reduceres, når P & T's regnskab udviser et overskud.

Svar (24/4 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Der er efter min mening ikke grundlag for at nedsætte portoen – hverken helt eller delvis – med et beløb, der modsvarer P & T's overskud i 1991.

P & T's resultat for 1991 viser et overskud på 1.315 mio. kr., heraf 949 mio. kr. i form af ekstraordinære nettoindtægter ved udskillelsen af tidligere P & T- virksomheder. Den tidligere postgironær virksomhed blev den 1. juni 1991 omdannet til aktieselskabet GiroBank, og det tidligere Statens Teletjeneste blev omdannet til Telecom A/S den 1. januar 1991.

Af det samlede resultat på 1.315 mio. kr. i 1991 bidrog postvæsenet med ca. 44 mio. kr. Der er tale om et beskedent, men også glædeligt resultat for postvæsenet, idet resultatet styrker troen på, at virksomheden fremover økonomisk vil kunne balancere.

Ved bedømmelsen af P & T's samlede overskud må bl.a. følgende forhold tages i betragt-

[Kommunikationsministeren]

ning: Forrentning af statens indestående i P & T, bladsubsidier og pensionsbidrag.

I resultatet for 1991 indgår således forrentningen af den kapital, staten har indestående i P & T, med 222 mio. kr. Da P & T er selvfinansierende og har været det i adskillige år, må denne post opfattes som en del af statens krav til P & T's økonomiske afkast på samme måde, som en privat virksomhed må kunne forrente den kapital, der som fremmedkapital er indskudt i virksomheden.

Endvidere indgår i resultatet et tilskud til bladbesørgelsen på ca. 200 mio. kr. Det skyldes, at staten har valgt gennem P & T at give støtte til den trykte presse, herunder både dagspressen og visse uge- og månedsblade.

Endelig er P & T's pensionsforpligtelse ikke medtaget i årsregnskabet. Denne pensionsforpligtelse er opgjort til 437 mio. kr. i 1991.

Med runde tal kan man sige at pensionsforpligtelsens manglende optagelse i regnskabet går lige op med bladsubsidiet og den omtalte forrentning af statskapitalen.

Ved bedømmelse af P & T's overskud i 1991 skal man således bemærke, at der i resultatet indgår dels en ekstraordinær indtægt ved udskillelse af tidligere P & T-virksomheder, dels at postvæsenet har præsteret et resultat, der i runde tal har skullet give ejeren af virksomheden, dvs. staten, dækning for de samlede udgifter ved driften af virksomheden (inkl. pensionsudgifter).

Spm. nr. S 741

Til *kommunikationsministeren* (9/4 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til at ændre reglerne for fastsættelse af porto, således at eventuelle overskud i P & T's drift pr. automatik vil blive anvendt til modsvarende portonedsættelser?«

Svar (24/4 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Der er efter min mening ikke grundlag for at gennemføre nedsættelser af portoen ved hjælp af eventuelle overskud i P & T's drift.

For det første skal man være opmærksom på, at P & T nu alene består af – foruden generaldirektoratet for P & T – følgende to virk-

somheder: Telestyrelsen og postvæsenet. Kun postvæsenet udøver egentlig driftsmæssig virksomhed, idet telestyrelsen varetager myndigheds- og forvaltningsopgaver vedrørende telekommunikationsforhold. Telestyrelsens nettotal for 1992 udgør +27,5 mio. kr.

Et eventuelt driftsmæssigt overskud i P & T skal således alene præsteres af postvæsenet.

For det andet vil det fortsat være nødvendigt at stille krav om et vist overskud af postvæsenets drift for derved at give ejeren af virksomheden – dvs. staten – dækning for samtlige omkostninger vedrørende virksomhedens drift, jf. i øvrigt min besvarelse af spørgsmål nr. S 740. I modsat fald vil postvæsenets konkurrenter med rette kunne rejse påstand om ulige konkurrence.

Af samme grund er det min opfattelse, at det fortsat bør være et princip ved fastsættelse af portoen for breve og pakker, at virksomheden økonomisk som minimum skal kunne balance-re, således at portoindtægterne giver dækning for de faktiske omkostninger ved virksomhedens drift med fradrag af rationaliseringsgevinster.

Som det fremgik af min besvarelse af spørgsmål nr. S 740, præsterede postvæsenet et om end beskedent overskud i 1991, ligesom virksomheden i øvrigt gjorde det i 1990. Det forventes, at virksomheden med de pr. 15. juni 1992 godkendte takster også vil kunne præstere et positivt resultat for 1992.

Spm. nr. S 742

Til *kommunikationsministeren* (9/4 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til at privatisere de dele af P & T, der udfører funktioner, som ikke er »offentlige goder«, og som udføres tilsvarende i den private sektor?«

Svar (24/4 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Der er gennem de senere år gennemført omfattende strukturændringer i P & T's organisation. De offentlige televirksomheder er samlet under en fælles koncern, Tele Danmark A/S, der blev endeligt formeret pr. 1. marts 1992. Hvad angår varetagelsen af opgaver på telekommunikationsområdet, som er offentlige

[Kommunikationsministeren]

goder, sker dette på grundlag af en koncession, som er meddelt Tele Danmark.

Den tidligere postgirovirksomhed blev den 1. juni 1991 omdannet til GiroBank A/S efter bank- og sparekasseloven.

Alle de nævnte virksomheder fungerer som aktieselskaber i privatretligt regi, hvilket bl.a. indebærer, at de aflægger regnskaber efter årsregnskabsloven. Ved omdannelsen af de pågældende virksomheder til aktieselskaber var det således hensigten, at virksomhederne skal fungere på vilkår, der er sammenlignelige med andre private selskabers, hvilket tillige understreges af, at et salg af dele af aktierne er under forberedelse.

Hvad angår den resterende del af P & T's organisation – generaldirektoratet, postvæsenet og telestyrelsen – er der allerede gennemført et omfattende udbud af andre opgaver end de departementale og myndighedsprægede opgaver samt de basale driftsopgaver, som f.eks. postvæsenet i henhold til postloven skal udføre (dvs. hvad der kan betegnes som offentlige goder).

Generaldirektoratet, postvæsenet og telestyrelsen er i lighed med andre offentlige virksomheder omfattet af reglerne for offentligt udbud af indkøb samt bygge- og anlægsvirksomhed. Et kommende EF-direktiv angående offentlige tjenesteydelser (f.eks. edb-ydelser) vil udvide mængden af opgaver, der skal bringes i udbud. Desuden har finansministeren tidligere på året udsendt et cirkulære om udlicitering, som yderligere understreger tendensen i retning af øget udbud af opgaver i offentligt regi.

På den baggrund ser jeg ikke noget behov for at foretage en særskilt privatisering af de enheder, der inden for f.eks. postvæsenet udfører interne serviceopgaver. De pågældende enheder er organiseret i resultatansvarlige tjenester, og de fremsætter på almindelige markedsmæssige vilkår tilbud på udførelsen af sådanne serviceorienterede opgaver, som den øvrige del af P & T skal have udført (rengøring, vedligehold af materiel og bygninger m.v.).

Ved en eventuel omdannelse af postvæsenet til aktieselskab vil hele virksomheden inkl. interne serviceenheder være omfattet af omdannelsen.

Spm. nr. S 747

Til *sundhedsministeren* (10/4 92) af:

Erling Christensen (S):

»Er det en kommunes egen tandlæge, eller er det en specialtandlæge, der har det endelige ansvar for, at der for alle børn foreligger en ortodontisk diagnose for at sikre, at man har vurderet barnets tandstilling i relation til gældende indikationer for iværksættelse af tandreguleringsbehandling, og hvorledes er ansvarsplaceringen for visitationen og den ortodontiske behandling?«

Begrundelse

Ansvaret er relevant at få placeret i relation til, at behandlingen af en klagesag til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn over den nævnte visitation og behandling i den kommunale tandpleje vil blive vurderet på specialistniveau, hvilket må følge af, at det samme gør sig gældende for en klagesagsbehandling vedrørende en almindelig praktiserende læges behandling.

Svar (23/4 92):**Sundhedsministeren (Ester Larsen):**

Tandreguleringsbehandling er en integreret del af det samlede tandplejetilbud, som kommunalbestyrelsen har pligt til at give samtlige børn og unge under 18 år, jf. bekendtgørelse nr. 338 af 21. maj 1990 om kommunal tandpleje. I et bilag til bekendtgørelsen om ortodonti-visitation og ortodontiindikationer er der fastsat nærmere regler for, hvad det kommunale tilbud skal omfatte. Der er ikke i lov om tandpleje eller i den nævnte bekendtgørelse fastsat regler om, hvem der i den enkelte kommune har ansvaret for, at børn og unge tilbydes tandreguleringsbehandling i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler. Udgangspunktet må derfor være, at det er op til den enkelte kommunalbestyrelse selv at fastlægge ansvars- og kompetencefordelingen.

Efter drøftelse med Sundhedsstyrelsen er det Sundhedsministeriets opfattelse, at det generelt er sådan, at det er den af kommunalbestyrelsen ansatte leder af tandplejen, der over for kommunalbestyrelsen har det faglige ansvar for, at det kommunale tandplejetilbud som helhed, herunder tandreguleringsbehandling, gives i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler.

[Sundhedsministeren]

Det forhold, at der ved behandlingen af klagesager i Sundhedsvæsenets patientklagenævn medvirker specialtandlæger, er ikke bindende for kommunalbestyrelsens beslutninger om tilrettelæggelsen af tandplejetilbudet. Når der medvirker specialtandlæger ved klagesagsbehandlingen, skal det ses i lyset af, at det i dag ikke betragtes som omhyggeligt og samvittighedsfuldt at påtage sig specialistbehandling (tandreguleringsbehandling), hvis den enkelte tandlæge ikke kan udføre behandlingen/visitationen på samme faglige niveau, som en specialtandlæge kan.

Ved stillingtagen til enkeltsager kan der udtales kritik af den tandlæge, der har haft det faglige ansvar for den konkrete visitation/behandling.

Spm. nr. S 753

Til *socialministeren* (14/4 92) af:

Poul Andersen (S):

»Er det en lokal afgørelse, hvem der kan deltage i behandlingen af sager vedrørende ansøgning om førtidspension?«

Begrundelse

Behandling af pensionssager skal ske i det udvalg, som efter kommunens styrelsesvedtægt varetager sagsområdet.

I et konkret tilfælde har man meddelt det lokale sociale forbrugerråd, at det ikke er muligt at få repræsentation i udvalget, da loven ikke tillader dette.

Det ønskes oplyst, om det er en korrekt fortolkning af loven, og om det er en lokal afgørelse, hvem der kan deltage i behandlingen af disse sager.

Svar (24/4 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Efter § 23 i lov om social pension træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om pension efter § 14, stk. 3, og videresender ansøgninger om pension efter § 14, stk. 1 og 2, og §§ 16 og 18 med indstilling til revaliderings- og pensionsnævnet.

Det følger af § 57 i lov om social pension, at kommunalbestyrelsen varetager administrationen af loven.

Efter den sociale styrelseslovs § 2, stk. 2, 2. pkt., nedsætter kommunalbestyrelsen et eller flere udvalg, der træffer afgørelse i sager om ydelser m.v. til enkeltpersoner. I kommuner med magistratsordning træffes afgørelsen af det eller de magistratsmedlemmer, som efter kommunens styrelsesvedtægt varetager de pågældende områder. Udvalget eller udvalgene er stående udvalg, jf. § 17, stk. 1, i den kommunale styrelseslov.

Reglerne i den sociale styrelseslov hindrer ikke en almindelig delering fra kommunalbestyrelsen til den pågældende forvaltning.

Der er således hverken i den sociale styrelseslov eller i lov om social pension hjemmel til, at sager om social pension, herunder ansøgninger om førtidspension, kan behandles af andre end kommunalbestyrelsesmedlemmer eller den pågældende forvaltning ved delegering.

Efter almindelige forvaltnings- og statsretlige principper kræves der lovhjemmel, når en kompetence til bl.a. at træffe afgørelse i sager efter en lovgivning skal fastlægges. Ligeledes kræver en placering af kompetencen til at træffe afgørelse i kollegiale nævn, der ønskes sammensat med medlemmer fra en kreds uden for en offentlig myndighed, lovhjemmel. Som eksempel på et nævn, der er sammensat af medlemmer uden for en offentlig myndighed, kan nævnes den sociale styrelseslovs § 18, stk. 1, vedrørende sammensætningen af revaliderings- og pensionsnævnene.

Der er heller ikke i frikommuneloven hjemmel til at godkende forsøg, hvorved en kommunalbestyrelse helt eller delvis kan henlægge kompetencen i førtidspensionssager til et udvalg, der sammensættes kollegialt med medlemmer uden for kommunalbestyrelsens kreds.

De sociale brugerråd har alene en rådgivende funktion og kan ikke inddrages i behandlingen af sager om ydelser m.v. til enkeltpersoner, jf. pkt. 18 i Socialministeriets cirkulære af 15. august 1975 om bistandslovens almindelige bestemmelser.

Jeg kan således bekræfte, at et lokalt socialt forbrugerråd ikke kan få repræsentation i udvalget efter den sociale styrelseslov. Jeg kan endvidere bekræfte, at det er kommunalbestyrelsen, der i henhold til den kommunale styrelseslovs § 17, stk. 1, nedsætter udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 271:

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Færøske fiskere).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 22/4 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jacob Lindenskov (S):

Det har været et længe næret ønske fra færøsk side, at de færinger, der sejlede i krigsfarvand i tiden fra den 9. april 1940 til den 5. maj 1945, blev inddraget under bestemmelserne i loven om erstatning til besættelsestidens ofre.

Efterhånden er det også lykkedes at vinde forståelse for det rimelige i, at færøske fiskere og søfolk skal være omfattet af denne lovs bestemmelser i lighed med andre danske statsborgere. Ihærdig argumentation for denne holdning fra personer, der har specielt kendskab til sejlads i krigsfarezoner under Anden Verdenskrig, har udmøntet sig i fremsættelsen af det lovforslag, vi nu har til første behandling.

I perioden fra den 9. april 1940 til den 5. maj 1945, som er omfattet af loven, mistede Færøerne over 50 pct. af sin skibstonnage, den altovervejende del som følge af direkte krigshandlinger, der medførte smertelige tab af såvel menneskeliv som materiel. Tabet af menneskeliv i forhold til folketallet er blandt de højeste under Anden Verdenskrig. De meget belastende forhold, der herskede i det nordlige Atlanterhav i forårsmånederne og de tidlige sommermåneder 1941 med luftangreb, angreb fra undervandsbåde og minefare, medførte betydelige menneskelige og materielle tab. Alene i denne periode gik 47 menneskeliv og 12 skibe tabt.

Jeg er vidende om, at der har været langtrukne forhandlinger om udformningen af lovforslaget, men jeg kan ikke anbefale forslaget, som det foreligger nu. En stor del af de mulige ansøgere vil på forhånd være udelukket, antallet af erstatningsberettigede vil dermed falde drastisk, og næppe mere end 3-5 mio. kr. af de allerede bevilgede 22 mio. kr. vil komme de ef-

terladte til gode. Og forventningerne vil blive afløst af dyb skuffelse hos mange, fordi lovens udformning ikke vil være i overensstemmelse med sigtet med loven i øvrigt.

Hvis lovforslaget bliver vedtaget i den nuværende form, vil de fiskere og søfolk, der var fuldstændig forsvarsløse ved krigens begyndelse, med rette kunne føle sig diskriminerede, og jeg vil derfor på Socialdemokratiets vegne anbefale et ændringsforslag, der tilsigter en fuldstændig ligestilling. Vi foreslår, at det sidste punktum i § 1 c udgår og erstattes af følgende:

»Det er en betingelse, at sejladsen har fundet sted i krigsfarvand, og at sejladsen har fundet sted med henblik på tilførsel af fangst eller ladning, dvs. krigsforsyninger, til allieret havn.«

Ændringsforslaget tager sigte på at ændre kravet om, at fartøjet skal have været armeret i en havn under britisk kontrol, for at færøske fiskere og søfolk kan blive omfattet af loven. Der skal i denne sammenhæng gøres opmærksom på, at de fleste færøske fartøjer først blev armeret i løbet af foråret 1941, hvilket bl.a. skyldtes våbenmangel hos de allierede. Der foreligger rigelig dokumentation for, at færøske fartøjer udøvede nøjagtig den samme indsats uden armering i tiden fra den 9. april 1940 til foråret 1941, som efter at de blev armeret. Kravet om armering er derfor urimeligt, og i stedet bør det stilles som en betingelse, at der har været tale om sejlads i krigsfarvand efter allieret bestemmelse.

Som begrundelse for at foreslå, at kravet om landing af fangst eller ladning i allieret havn bliver strøget, skal jeg sige, at formuleringen er uheldig. En stor del af sejladsen tjente som bekendt det formål at transportere fisk fra Island til Storbritannien. Det skete ofte via Færøerne, og færøske søfolk afmønstrede hyppigt på Færøerne, inden sejladsen fortsatte til britisk havn.

Med disse bemærkninger vil jeg på Socialdemokratiets vegne anbefale forslaget til villig behandling i Socialudvalget, og da taletiden er meget begrænset, vil jeg gerne gentage, at ændringsforslaget tager sigte på, at der ikke øves uret mod nogen af de fiskere og søfolk, der deltog i denne farefulde sejlads.

Pia Christmas-Møller (KF):

Med dette forslag imødekommer regeringen